

Quins llibres seleccionem per a la petita infància?

Aquests llibres impliquen formes de lectura molt diverses, no només contes. Una característica comú és la no linealitat dels continguts.

Al principi la lectura és visual i sonora més que manipulativa (aquesta comença quan ja fan pinça amb els dits). Sobre tot, els interessa el com sona i no el què diu.

Llibres per a la 1era etapa. Llibres per ser escoltats i que juguen amb el cos del nadó: Arri arri tatanet, Cucut, Ralet, ralet...
Són les primeres propostes culturals que els/les fem i tenen un text, una estructura musical i un moviment.

Per a la 2ona etapa. Llibres que juguen, exploren i ajuden a apropiarse del món i a classificar-lo:

Els imatgiaris. Acompanyen l'explosió del llenguatge oferint els primers vocabularis visuals.

Apareix la imatge d'un objecte, animal o d'una acció quotidiana, que permet als nadons focalitzar la seva atenció de forma clara.

Els imatgiaris, però, van proposant imatges cada cop més complexes fins a arribar a esdevenir llibres de conceptes que juguen a ordenar el món de formes cada cop més subtils.

Per a la 3era etapa. Els llibres amb senzills arguments com els contes de la tradició oral:

Permeten diferenciar el bé i el mal a través de personatges arquetípics que es mostren d'una forma clara i inequívoca, amb protagonistes i antagonistes que representen els pols oposats del mateix conflicte. Poden ser:

Els contes meravellosos.- narracions breus de successos ficticis i fantàstics, en els quals intervenen éssers sobrenaturals.

Els costumistes.- parlen de la quotidianitat, a vegades satíricament, i no tenen elements fantàstics.

Els de fórmula com s'anomena els repetitius, acumulatius i els encadenats.

I els d'animals que parlen, metàfores de la condició humana.

CONTACTA'NS

Biblioteca Central Tecla Sala

Av. de Josep Tarradellas i Joan, 44
08901 L'Hospitalet de Llobregat
Telèfon 934 032 630
<http://www.bibliotequeslh.cat>
@bibliotequeslh

Espai Familiar Ítaca

Associació Educativa Ítaca
C. Montseny, 22
08903 L'Hospitalet de Llobregat
Telèfon: 93 403 69 93 / 93 403 69 97
www.itacaelsvents.org
@aeticaca

BIBLIOTECA CENTRAL TECLA SALA

Biblioespai

La comunicació de 0 a 3 anys: Més enllà de les paraules

Guia de recursos
bibliogràfics i de criança

A càrrec de l'Associació Educativa Ítaca i personal de la Biblioteca

Com es comuniquen els petits infants?

Tot i que en l'etapa de 0-3 anys els infants no es poden expressar verbalment amb claredat, utilitzen altres trets característics per comunicar-se i fer-nos demanda de les necessitats que tenen. Alguns poden ser:

- El plor: és la principal font de comunicació per la qual expressen les necessitats com la gana, son, incomoditat, malestars...
- Expressions facials i gestos: tota la comunicació que verbalment no tenen l'expressen mitjançant el seu cos.
- Contacte visual: que ajuda a establir vincles afectius i a comunicar interès i atenció. Busquen la mirada present per rebre respostes i generar complicitats.
- Imitació: emeten sorolls i gestos que observen de l'entorn i comencen d'aquesta manera a relacionar-se i formar part d'aquest.
- Balbuceig i vocalització dirigida: provoquen una varietat de sons vocals que generen respostes en els adults. Aquests sons els preparen per a la comunicació verbal.

Què podem fer?

El medi social on es duu a terme el desenvolupament del llenguatge és la font de motivació pels infants i es recomana fer de model:

- Presència i humanització dels infants.
- Parlar clar i lentament, sense que el ritme sigui massa lent ni amb èmfasis concrets entre síl·labes.
- Respectar les pauses, no interrompre.
- No insistir a fer repetir paraules.
- Fer servir gestos que acompanyin les paraules.
- Fer ús del nostre llenguatge habitual, donant la possibilitat de conèixer les paraules d'ús habitual.
- Evitar fer servir diminutius.
- Parlar d'enfront d'ells i a la seva alçada.
- Brindar el model correcte si cometem una errada, sense centrar-nos a corregir.
- Ampliar allò que acaben de dir quan encara no formulen frases. Per exemple: diuen Aigua i responem Ara mateix t'apropo l'aigua!

Opcions per acompanyar el llenguatge:

1. LLEGIR CONTES.
2. CANÇONS I RIMES.
3. CONVERSAR i que formi part d'estones de conversa.
4. DESCRIBRE PROCESSOS DEL DIA A DIA dels que està present o participa.
5. INTERACCIÓ SOCIAL.
6. OFERIR UN LLENGUATGE RIC.
7. EVITAR L'EXPOSICIÓ A LES PANTALLES

Ens trobem immersos en una societat on l'ús de dispositius electrònics és omnipresent a les nostres vides. Nombrosos estudis han demostrat que l'exposició a pantalles en la petita infància interfereix en el desenvolupament de la parla i la comunicació.

